

15 İyun - Milli Qurtuluş Günüdür

AZƏRBAYCAN ORDUSU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MÜDAFİƏ NAZİRLİYİNİN ORQANI

Qəzet 1992-ci il fevralın 11-dən çıxır

15 İyun 2016-cı il № 45 (2060)

Qiyməti 25 qəpik

Ümummilli liderin xilaskarlıq missiyası

Tarixi şəxsiyyətlərin böyüklüyü, əslində, onların əməllərinin əhəmiyyətilə, öz xalqlarının taleyinə və cəmiyyətin inkişafına göstərdikləri təsirin miqyası ilə ölçülür. Belə dünya səviyyəli dövlət adamlarından söhbət düşəndə ümummilli lider Heydər Əliyev və onun Azərbaycan naminə gördüyü möhtəşəm quruculuq işləri də xatırlanır.

Sovet dönəmində uzun illər Azərbaycana rəhbərlik etmiş Heydər Əliyev respublikamızın iqtisadi, siyasi, sosial və mədəni tərəqqisi üçün böyük işlər görmüşdü. O zaman sənayenin, kənd təsərrüfatının dirçəldilməsi, müasir zavod və fabriklərin ölkəmizdə inşasına nail olmaq, iqtisadi inkişafın həlledici amillərindən olan böyük enerji layihələrinin gerçəkləşdirilməsi, su-elektrik stansiyalarının tikintisi, əslində, Azərbaycanın iqtisadi görkəmini dəyişmişdi. Əsas kənd təsərrüfatı sahələrindən olan pambıqçılığın və üzümçülüğün genişləndirilməsi yekunda insanların maddi rifahının xeyli yüksəlməsinə gətirib çıxarmışdı. Azərbaycan həmin dövrdə bir sıra iqtisadi göstəricilərinə görə keçmiş SSRİ respublikalarını qabaqlamağa başlamışdı. Elmin, mədəniyyətin yüksəlməsi istiqamətində respublika rəhbərliyinin gördüyü işlər nəticəsində bir sıra elm, mədəniyyət xadimləri SSRİ dövlət mükafatlarına, fəxri adlara layiq görülmüşdülər. Azərbaycan gənclərinin İttifaqın ən yüksək reytingli elm və təhsil ocaqlarına göndərilməsi, ölkəmizdə yeni təhsil ocaqlarının açılması, müasir terminlə desək, insan kapitalına qoyulan ən əhəmiyyətli yatırımlar ölkəmizin gələcəyinə hesablanmış mühüm addımlar idi. Həmin insanlar qazandıqları bilik və bacarığı sonradan müstəqil Azərbaycan naminə istifadə edəcəkdilər. Təkcə bu nəhəng xidmətlərinə görə Heydər Əliyev xalqımızın tarixində ən şərəfli məqamı özünə təmin etmişdi.

Amma ümummilli liderin Azərbaycan naminə ən böyük xidməti onun dövlətçiliyimizi xilas etmə missiyası idi. Sanki

Ümummilli lider Heydər Əliyev:

Bildirmək istəyirəm ki, Azərbaycan Respublikasının bugünkü ağır, mürəkkəb və gərgin vəziyyətini tam məsuliyyətlə dərk edirəm. Bu vəzifəni üzərimə götürərkən məsuliyyətimi anlayıram və bunların hamısını rəhbər tutaraq əlimdən gələni edəcəyəm. Mən burada böyük bir nitq söyləmək niyyətində deyiləm. Yalnız bir neçə kəlmə mütləq deməliyəm. Ali Sovetin sədri kimi Azərbaycan xalqının tarixi nailiyyəti olan Azərbaycan Respublikasının dövlət müstəqilliyini qorumağı, möhkəmləndirməyi, inkişaf etdirməyi özüm üçün ən əsas vəzifələrdən biri hesab edirəm.

SSRİ-nin süqutu və müstəqilliyimizin ilk illərində Azərbaycan üçün ilahi qüvvə tərəfindən seçim imkanı yaradılmışdı: ölkəyə rəhbərlik edən siyasi liderləri fəaliyyətlərinə görə müqayisə etmək və xalqı təhlükələrdən xilas etmək gücün-

də olan siyasi xadimin ətrafında birləşərək bütün fəlakət və çətinlikləri dəf etmək.

Həmin mürəkkəb və keşməkeşli illərdə ölkəmizin rəhbərliyində təmsil olunmuş qüvvələrin siyasi baxımdan qeyri-peşəkarlığı, uzaqgörən olma-

ması, tarixin gedişini düzgün anlamaması və hadisələrin inkişafını obyektiv dəyərləndirməməsi nəticəsində xalqımız ağır sınaqlardan keçməli olmuşdu. 20 Yanvarda İttifaq rəhbərliyi tərəfindən xalqımıza qarşı hərbi-siyasi qəsd törədil-

di, dünya erməniliyinin və Ermənistanın havadarlarının köməylə əzəli ərazimiz olan Dağlıq Qarabağın ölkəmizdən qoparılması üçün gerçəkləşdirdiyi böyük siyasi təxribatın mahiyyətinin uzaqgörənliklə dəyərləndirilməməsi, xalqın vahid məqsəd ətrafında konsolidasiya edilməməsi nəticəsində Azərbaycan addım-addım fəlakətə sürüklənirdi.

Görkəmli alman filosofu Georq Vilhelm Hegelin şəxsiyyətlərin rolu ilə bağlı yazdığı və Azərbaycanın düçar olduğu vəziyyətə tamamilə uyğun gələn fikirləri necə də yerinə düşür: "Sürətlə siyasi tənəzzülə yaxınlaşan xalqların taleyini yalnız dahilər xilas edə bilərlər."

Bir-birinin ardınca düşdüğü bəlalar Azərbaycan xalqını öz nəcətini başqa şəxslərdə deyil, müdrik rəhbər, siyasətin grosmeysteri adlandırılan dünya miqyaslı dövlət adamı Heydər Əliyevə üz tutmağa vadar etdi. Xalqın təkidli tələbi ilə böyük öndər siyasi hakimiyyətə qayıtdı. Zəngin hakimiyyət təcrübəsi, beynəlxalq və regional siyasi prosesləri nəzəri cəhətdən düzgün qiymətləndirmək və mümkün optimal qərarları qəbul etmək bacarığına, möhkəm xarakterə və qətiyyətli iradəyə malik, xalqı vahid məqsəd ətrafında birləşdirməyə qadir olan Heydər Əliyev yetərincə müşkül və tələyüklü bir vəzifəni çiyinlərinə götürdü.

15 İyun 1993-cü ildə keçirilmiş Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin iclasında tarixi çıxışında Heydər Əliyev bir-mənalı olaraq bəyan etdi: "Bildirmək istəyirəm ki, Azərbaycan Respublikasının bugünkü ağır, mürəkkəb və gərgin vəziyyətini tam məsuliyyətlə dərk edirəm. Bu vəzifəni üzərimə götürərkən məsuliyyətimi anlayıram və bunların hamısını rəhbər tutaraq əlimdən gələni edəcəyəm. Mən burada böyük bir nitq söyləmək niyyətində deyiləm. Yalnız bir neçə kəlmə mütləq deməliyəm. Ali Sovetin sədri kimi Azərbaycan xalqının tarixi nailiyyəti olan Azərbaycan Respublikasının dövlət müstəqilliyini qorumağı, möhkəmləndirməyi, inkişaf etdirməyi özüm üçün ən əsas vəzifələrdən biri hesab edirəm."

Həmin gün - 15 İyun müasir Azərbaycan dövlətinin tarixinə Milli Qurtuluş Günü kimi daxil oldu.

(Ardı 2-ci səhifədə)

Ümummilli liderin xilaskarlıq missiyası

(Əvvəli 1-ci səhifədə)

Müstəqilliyimizin ilk illərində böyük öndərin rəhbərliyi və gərgin fəaliyyəti nəticəsində Azərbaycan xalqı tənəzzül və kaosdan azad olmağı bacardı. Dövlət çevrilişi cəhdlərinə, müxtəlif maneələrə baxmayaraq, Prezident Heydər Əliyev bütün maneələri cəsarət və qətiyyətlə dəf edərək ölkəmizi ağır böhrandan xilas etdi, inkişaf və tərəqqi yoluna çıxartdı. Böyük iradəsi və gərgin zəhməti bahasına ulu öndər ölkə daxilində sabitlik və respublikamızın gələcək inkişafı üçün möhkəm zəmin yaratdı. Ümummilli liderimizin müdrik siyasəti nəticəsində ölkəmizin iqtisadi tərəqqisində əhəmiyyətli rol oynayan "Əsrin kontraktı" adını almış neft müqavilələri imzalandı. Dövlətimiz faktiki olaraq bununla dinamik inkişaf yoluna qədəm qoydu.

Ümummilli liderin rəhbərliyi dövrü, 1993-2003-cü illər ölkəmiz üçün həlledici zaman oldu, yəni o illərdə dövlətçiliyimizin möhkəm təməli qoyuldu. Azərbaycanın istər daxili, istərsə də xarici siyasətlə bağlı strateji xətti müəyyən edildi, ölkəmiz faktiki olaraq dünya birliyinə qovuşdu.

O illərdə müstəqil Azərbaycan Respublikasının ilk milli Konstitusiyasının qəbul edilməsi ilə siyasi sistem möhkəmləndirildi və ölkəmizin hərtərəfli inkişafı üçün möhkəm zəmin yaradıldı. Mahiyyət etibarilə həmin illər ərzində görülmüş işlər ölkəmizin hazırkı uğurlu inkişafını müəyyən etdi.

Böyük iqtisadi layihələrin gerçəkləşdirilməsi, başqa sahələrdə olduğu kimi, ordu quruculuğunda da ciddi islahatların həyata keçirilməsi üçün dönüş nöqtəsi oldu. Əslində, ölkəmizdə ordu quruculuğu prosesi məhz ulu öndərin adı ilə bağlıdır. Öncə dövlət rəhbərliyi tərəfindən orduda neqativ halların aradan qaldırılması, mənəvi-psixoloji iqlimin sağlamlaşdırılması üçün ardıcıl tədbirlər görüldü. Hərbi intizamın, vahid rəhbərlik prinsipinin möhkəmləndirilməsi, döyüş hazırlığı problemlərinə və təlim prosesinə diqqət yetiril-

məsi, ordunun maddi-texniki təminatının ilbəl yüksəldilməsi nəticəsində Silahlı Qüvvələrdə köklü dəyişikliklər baş verdi.

Hələ Sovet dövründə Azərbaycanın rəhbəri uzaqgörənliklə ölkəmizdə gənclərin hərbi təhsilə və xidmətə yönləndirilməsi üçün çox işlər görmüşdü.

Cəmsid Naxçıvanski adına Hərbi Liseyi haqlı olaraq Heydər Əliyev Məktəbi adlandırılır. Sovetlər dövründə respublikamıza rəhbərlik etmiş Heydər Əliyev Azərbaycanlı gənclərin hərbi peşəyə marağının artırılması və onların ordu sıralarında ölkəmizi layiqincə təmsil etməsi üçün böyük cəsarət və zəhmət bahasına 1971-ci ildə bu məktəbin paytaxtımızda yaradılmasına nail oldu. İndi Azərbaycan Silahlı Qüvvələrində xidmət edən zabitlərin böyük əksəriyyəti məhz bu

məktəbin yetirmələridir. Hərbi Liseyi bitirmiş insanlar arasında bu gün yüksək rütbəli zabitlər, generallar var və onlar dövlətimizin müdafiə qüdrətinə öz töhfələrini verirlər. Azərbaycan Respublikasının Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov da bu məktəbin yetirməsidir və ilk hərbi verdişlərə burada yiyələnib.

Müasir Azərbaycan dövlətinin qurucusu, ümummilli lider Heydər Əliyevin müəyyənləşdirdiyi strategiya onun layiqli davamçısı Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla həyata keçirilir. Hazırda ölkəmiz dünya miqyasında sürətlə inkişaf edən ölkələr sırasında öncül yerlərdən birini tutur. Sosial, iqtisadi, siyasi, mədəni, bir sözlə, bütün sahələrdə əldə edilən yüksək göstəricilər və nəticələr isə ölkəmizin qüdrətini daha da artırmaqdadır. Çoxtərəfli və balanslaşdırılmış

xarici siyasət nəticəsində Azərbaycan bu gün regionun ən güclü və nüfuzlu dövlətinə çevrilib.

Bu gün Azərbaycan həm regionun, həm də Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsində, dünyanın global enerji bazarında mühüm rol oynayan ölkədir.

2008-ci ildə Azərbaycan özünün rabitə peykinin orbitə çıxarılması haqqında qərar qəbul etdi. Beş il sonra Azərbaycanın ilk süni peyki orbitə çıxarıldı. Bu isə o demək idi ki, Azərbaycan kosmik ölkələr sırasına daxil olub.

BMT Təhlükəsizlik Şurasına qeyri-daimi üzv qəbul olunması Azərbaycanın diplomatiya tarixində ən böyük nailiyyətlərindən biridir. Azərbaycan 2011-ci ildə BMT-yə üzv olan 193 dövlətdən 155 dövlətin dəstəyini əldə edərək 2012-2013-cü illər üzrə BMT Təhlükəsizlik Şurasının qeyri-daimi üzvlüyünə keçirilən seçkilərdə inamlı qələbə qazandı. Bu, ulu öndərin davamçısı Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizin son illər dünya miqyasında artan siyasi nüfuzunun göstəricisinə çevrildi.

2005-ci ildə Avropa Şurasının Parlament Assambleyası Dağlıq Qarabağ münacişinə dair 1416 sayılı qətnamə qəbul edərək Ermənistanın Azərbaycan ərazilərini işğal etdiyini rəsmən tanıdı. AŞ PA həmin sənəddə Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə birmənalı dəstək ifadə etdi, BMT Təhlükəsizlik Şurasının 1993-cü ildə qəbul etdiyi və Ermənistanın Azərbaycan ərazilərini dərhal işğaldan azad etməsini tələb edən dörd qətnaməsinin hələ də icra olunmamış qaldığını xatırlatdı.

Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyev Silahlı Qüvvələrin fəaliyyətini daim diqqətində saxlayır. Ordu quruculuğu bu gün Azərbaycan rəhbərliyinin ən çox önəm verdiyi strateji məsələlərdəndir.

Dövlətimizin və müstəqilliyimizin qarantı olan Azərbaycan Silahlı Qüvvələri bu gün ən müasir silah və texnika ilə silahlanmış, yüksək təchizata, intizama və döyüş hazırlığına nail olmuş qüdrətli güc strukturudur. Təsədüfi deyil ki, Azərbaycan Ordusu beynəlxalq reyting təşkilatları tərəfindən ən güclü ordular sırasına aid edilir.

Böyük öndərin formalaşdırdığı və onun yaratdığı zəmin üzərində inkişaf etmiş Silahlı Qüvvələrimizin bu gün nəyə qadir olduğunu işğalçı Ermənistanın silahlı birləşmələrinə qarşı aprel döyüşlərində bölmələrimiz nümayiş etdirdi. Cəsur Azərbaycan zabiti və əsgərlərinin gücü ilə cəbhəyanı yaşayış məntəqələrimizə təhlükə yaradan yüksəkliklər düşməndən birdəfəlik təmizləndi. Bununla ordumuz bir daha sübut etdi ki, işğal edilmiş ərazilərimizi azad etməyə və Vətənimizin ərazi bütövlüyünü təmin etməyə qadirdir.

Əbülfət QASIMOV,
"Azərbaycan Ordusu"

Müdafiə naziri Silahlı Qüvvələrin rəhbər heyəti ilə xidməti müşavirə keçirib

Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun rəhbərliyi altında nazir müavinləri, nazirliyin Baş İdarə və İdarə rəisləri, Silahlı Qüvvələrin qoşun növü komandanları, eləcə də birlik komandirlərinin iştirakı ilə geniş tərkibdə xidməti müşavirə keçirilib.

Müşavirədə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin tapşırığına əsasən, qoşunların döyüşə hazırlıq səviyyəsinin və idarəetmə orqanlarının fəaliyyətinin hərtərəfli yoxlanılması, döyüş və qarşılıqlı uzlaşmanı təmin edən müxtəlif səviyyəli, o

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatı

cümlədən hərbi texnikanın və bütün qoşun növlərinin tətbiqi ilə operativ-taktiki təlimlərin keçirilməsinə hazırlıq və qarşıda duran digər tapşırıqlar müzakirə olunub.

Azərbaycanın Müdafiə naziri MDB Müdafiə Nazirləri Şurasının iclasında iştirak edəcək

Azərbaycan Respublikasının Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov Müstəqil Dövlətlər Birliyi iştirakçı dövlətlərinin Müdafiə Nazirləri Şurasının növbəti ic-

lasında iştirak etmək üçün iyunun 14-də Rusiya Federasiyasının Moskva şəhərinə yola düşüb.

İclasda MDB çərçivəsində hərbi əməkdaşlıq məsələlərinin müxtəlif aspektlərinin müzakirə edilməsi planlaşdırılır.

Silahlı Qüvvələrimizin nümayəndələri beynəlxalq tədbirlərdə iştirak edirlər

İyunun 13-dən 16-dək İzmir şəhərində (Türkiyə Respublikası) əməliyyat planlaşdırılması prosesi kursu və iyunun 13-dən 17-dək Oberammergau şəhərində (Almaniya Federativ Res-

publikası) kiçik, yüngül silahlar və minalarla bağlı fəaliyyətlər kursu keçirilir.

Tədbirlərdə Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin nümayəndələri də iştirak edirlər.

Ermənistan silahlı birləşmələri atəşkəs rejimini pozub

14 iyun 2016-cı il.

Erməni silahlı bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində sutka ərzində atəşkəs rejimini ümumilikdə 24 dəfə pozub.

Ermənistan Respublikası İcevan rayonunun Paravakar,

Berkaber kəndlərində yerləşən mövqelərdən Ağstafa rayonunun Köhnəqışlaq, Qazax rayonunun Qızıllıca kəndlərində, Noyemberyan rayonunun Voskevan, Dovex kəndlərində yerləşən mövqelərdən Qazax rayonunun Quşçu Ayrım və Kəmərlı kəndlərində, Krasnoselsk rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Gədəbəy rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqələrimiz atəşə tutulub.

Tərtər rayonunun Çiləbürt, Ağdam rayonunun Sarıcalı, Xocavənd rayonunun Kuropatkino, Füzuli rayonunun Qorqan, Aşağı Veysəlli kəndləri yaxınlığında, həmçinin Göygöl və Xocavənd rayonları ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də Silahlı Qüvvələrimizin mövqələri atəşə tutulub.

Milli Qurtuluş Günü təntənə ilə qeyd edilir

Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun təsdiq etdiyi tədbirlər planına uyğun olaraq, Əlahiddə Ümumqoşun Orduda, birlik, birləşmə, hərbi hissə və xüsusi təyinatlı təhsil müəssisələrində 15 İyun - Milli Qurtuluş Günü ilə bağlı silsilə tədbirlər keçirilir.

1993-cü ildə xalqın təkidli tələbi ilə hakimiyyətə qayıdan Heydər Əliyev dövlətçilik tariximizin yeni mərhələsinə - müstəqilliyimizi əbədləşdirən uğurlu və müqəddəs bir yolun başlanğıcını qoydu. Bu dahi şəxsiyyətin hakimiyyətə qayıdışı ilə milli ideologiyamızın əks olunduğu dövlətçilik konsepsiyası hazırlandı. Xalqın təkidli çağırışına səs verən ulu öndərimiz düşər olduğumuz bəla və xaosu aradan qaldırmaq üçün heç bir dövlət başçısının öhdəsindən gələ bilməyəcəyi bir məsuliyyəti üzərinə götürməklə Azərbaycanın əbədi müstəqilliyini təmin etdi. Ona görə də "Heydər Əliyev müasir Azərbaycanın qurucusu və memarıdır" fikri tam reallığı əks etdirir.

1994-cü il sentyabrın 20-də "Əsrin müqaviləsi" imzalandı. Ümummilli liderimiz Heydər Əliyev qısa müddətdə ölkənin hər tərəfli inkişafını təmin etməklə xalq-iqtidar birliyinə daha da möhkəmləndirdi. Bu həmrəyliyi, bu birliyi daha da sarsılmaz etdi.

Ulu öndərin tarixi qayıdışından sonra ölkə həyatının bütün sahələrində dinamik inkişaf başlandı. Həm hüquqi dövlət quruculuğu istiqamətində, həm iqtisadiyyatın dirçəldilməsi yolunda, həm cəmiyyətdə kütləvi xarakter almış cinayət hallarının qarşısının alınmasında, həm də ordu quruculuğu istiqamətində çox böyük uğurlu addımlar atıldı. Orduda aparılan quruculuq işləri öz bəhrəsini verdi. Getdikcə güclənən Azərbaycan Ordusunun qarşısında duruş gətirə bilməyən düşmən 1994-cü il mayın 12-də atəşkəs barədə razılığa gəlməyə məcbur oldu. Atəşkəs rejimi elan olunduqları sonra ordu quruculuğu prosesi daha da sürətləndi. Həyata keçirilən islahatlar nəticəsində az vaxt ərzində böyük uğurlar əldə olundu. Ordunun maddi-texniki təminatı getdikcə yaxşılaşdı, şəxsi heyətin mənəvi-psixoloji hazırlığı, döyüş ruhu, qələbə əzmi daha da yüksəldi. Ona görə bu gün biz tam inamla deyə bilərik ki, ümummilli liderimiz Heydər Əliyev güclü, qüdrətli

Azərbaycan Ordusunun qurucusu və yaradıcısıdır.

Möhtərəm Prezidentimiz, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev bu gün ümummilli lider Heydər Əliyevin siyasi kursunu uğurla davam etdirir. Başqa sahələrdə olduğu kimi, ordu və hüquqi dövlət quruculuğu istiqamətində mühüm islahatlar həyata keçirilir. Bu uğurlu islahatlar Silahlı Qüvvələrin daha güclü və daha qüdrətli olmasını təmin edir.

Uğurla başa çatan aprel döyüşləri bir daha göstərdi ki, ordumuz güclü və qüdrətlidir. Silahlı Qüvvələrimiz qısa müddət ərzində torpaqlarımızı erməni işğalçılarından azad etməyə qadir və hazırdır.

Dövlət büdcəsindən orduya ayrılan vəsait ildən-ilə artırılaraq Silahlı Qüvvələrdə xidmət edən zabitlərin sosial müdafiəsi daha da gücləndirilir. Təkcə bir faktı deyək ki, Azərbaycanın yalnız hərbi xərcləri Ermənistanın bütöv dövlət büdcəsi qədərdir. Bu isə ordumuza dövlətin böyük diqqət və qayğısının bariz nümunəsidir.

Bu gün xalqımız Qurtuluş Günü'nü böyük sevinc və coşqu ilə qeyd edir. Ulu öndər Heydər Əliyevin keçdiyi şərəfli ömür yo-

lu, siyasi fəaliyyəti Azərbaycanın hər bir vətəndaşı, hər bir gənci, zabiti, hüquqşünası, giziri, əsgəri üçün örnək və nümunədir. Böyüməkdə olan nəsillər tükenməz Heydər Əliyev irsini dərinlən öyrənir, onun ölməz ideyalarından layiqincə bəhrələnilir.

* * *

Dövlətçiliyin möhkəmləndirilməsində müstəsna əhəmiyyəti olan tarixi günlər həmişə böyük coşqularla qeyd edilir. 1993-cü ilin 15 iyun günü kimi...

15 İyun - Qurtuluş Günü kimi tarixləşdi. Bu günü Hərbi Dəniz Qüvvələrinin şəxsi heyəti də böyük sevgiylə, ehtiramla qeyd etdi.

Əvvəlcə ulu öndər Heydər Əliyevin qarargahın qarşısında ucaldılmış abidəsi ziyarət olundu və xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edildi.

Azərbaycanın Dövlət himni səsləndirildi.

Birinci dərəcəli kapitan Natiq Bağırov böyük tarixi şəxsiyyət Heydər Əliyevin həyat və yaradıcılığı haqqında məruzə ilə çıxış etdi.

Məruzəçi qeyd etdi ki, müasir Azərbaycanın dövlətçilik memarı olan dahi rəhbər ən böyük azərbaycanlı idi. "Heydər Əliyevin siyasi fəaliyyəti azərbaycançılıq ideologiyasını müəyyənləşdirən milli strategiya idi. O, həqiqətən müasir Azərbaycanın dövlətçilik memarıdır, çünki xalqın tələbiylə yenidən siyasi hakimiyyətə qayıtmaqda dövlətçiliyimizi labüd parçalanmadan xilas elədi. Azərbaycan dövlətçiliyi Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışıyla yaşam qazandı.

Heydər Əliyev qısa müddətdə daxili separatçı qüvvələri zərərsizləşdirdi və müdrik siyasətiylə dünyanın aparıcı dövlətləri

Kapitan Ruslan Həşimov da çıxış edərək Qurtuluş Günü'nün tarixindən, mahiyyətindən, bu günümüz, gələcəyimiz baxımından əhəmiyyətindən danışdı. Qeyd etdi ki, müstəqilliyi qoruyub saxlamağın onu əldə etməkdən çətin olduğunu hərbi dənizçilər də yaxşı bilirlər. "Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyev ümummilli liderimizin siyasi kursunu uğurla davam etdirir. Hərbi Dəniz Qüvvələrinin şəxsi heyəti də torpaqlarımızı işğaldan azad etməyə daim hazırdır."

Sonda Hərbi Dəniz Qüvvələri hərbi orkestrinin ifasında vətənpərvərlik mahnıları ifa edildi, klassik musiqilərdən parçalar səsləndirildi.

* * *

Azərbaycan Hərb Tarixi Muzeyində 15 İyun - Milli Qurtuluş Günü'nə həsr olunmuş tədbir

İyun - Milli Qurtuluş Günü milli dövlət quruculuğumuzun ən mühüm tarixi mərhələsidir" mövzusunda məruzə ilə çıxış etdi. O qeyd etdi ki, tariximizə Milli Qurtuluş Günü kimi daxil olmuş 1993-cü ilin 15 iyun günü onu qiymətləndirənlər, dərinlən dərk edənlər üçün çox əzizdir. "Vətəni, xalqını sevən hər kəs üçün 15 iyun əsl qurtuluş tarixi, müstəqilliyimiz uğrunda mübarizənin tarixidir. Bu tarixi yarıdan isə Azərbaycanın müstəqil dövlətçiliyinin qorunmasında müstəsna rol oynayan, daim xalqını düşünən dahi bir insandır - Heydər Əliyevdir."

Məruzədə qeyd olunub ki, müstəqilliyimizin ilk illərində ölkədə ictimai-siyasi vəziyyət gərgin idi, bütün sahələrdə xaos, hərəm-merclik baş alıb gedirdi, vətəndaş müharibəsi təhlükəsi yaranmışdı. "Azərbaycan dövləti parçalanmaya doğru gedirdi. Məhz belə ağır ictimai-siyasi dövrdə bütün Azərbaycanın gözü Naxçıvana dikildi, xalq öz liderini hakimiyyətə - müstəqil Azərbaycan dövlətini xilas etməyə dəvət etdi. Azərbaycanın böyük oğlu Heydər Əliyev xalqın bu ağır günündə dəvəti qəbul edib iyunun 9-da Bakıya gəldi. 1993-cü il iyunun 15-də Heydər Əliyev Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin sədri seçildi. Məhz bu gün tariximizə Milli Qurtuluş Günü kimi daxil oldu."

Sonra tədbirdə "Tarixin şanlı səhifəsi" adlı sənədli film nümayiş olunub. Muzeyin elmi işçisi Səvər Həsənova "Heydər Əliyev və ordu quruculuğu" mövzusunda məruzə ilə çıxış etdi. O, çıxışında vurğulayıb ki, bu gün müstəqilliyimizin, dövlətçiliyimizin dayağı ulu öndərimiz Heydər Əliyev tərəfindən əsası qoyulan doğma ordumuzdur. "Bugünkü gündə nizami ordumuz regionda ən güclü orduya və xalqın güvənc yerinə çevrilib. Ümummilli liderin ordu quruculuğu siyasətinin Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyev tərəfindən uğurla həyata keçirilməsi ordumuzun qüdrətini günü-gündən artırır. Zəngin hərbi tarixinə malik Azərbaycan xalqı öz Silahlı Qüvvələrinin əzm və qüdrətinə arxalanaraq dövlət quruculuğu yollarında daha inamla addımlayacaq və yeni zəfərlər qazanacaq."

Sonda hərbi vətənpərvərlik mövzusunda mahnılar səsləndirildi.

"Azərbaycan Ordusu"

keçirilib. Tədbirdə Müdafiə Nazirliyinin, Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinin, hərbi hissələrin, Hərbi Akademiyaların, veteran təşkilatlarının və ictimaiyyətin nümayəndələri iştirak edəblər.

Əvvəlcə ulu öndərimizin və torpaqlarımızın azadlığı uğrunda şəhid olan həmvətənlərimizin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edildi.

Dövlət himni səsləndirilib. Muzeyin rəisi ehtiyatda olan polkovnik Əzizəğa Qənzadə tədbiri açıq elan edib və "15

nin diqqətini Azərbaycana yönəltdi. İstər iqtisadi, istərsə də siyasi baxımdan Azərbaycan üçün olduqca səmərəli olan neft müqavilələrinin imzalanmasına nail oldu. Ordu quruculuğunda mühüm islahatlar həyata keçirilməklə Silahlı Qüvvələrimiz dünyanın böyük dövlətlərinin orduları səviyyəsinə yüksəldi...

Heydər Əliyevin hakimiyyətə yenidən qayıdışı bu baxımdan qurtuluş gündüdür."

O, çıxışını "Heydər Əliyev dünənimiz, bu günümüz, sabahımızdır" - fikri ilə tamamladı...

Maneələr peşəkarlıqla dəf edildi

Mühəndis-istehkam bölmələri ilə taktiki təlim

Ta qədim zamanlardan hərbi əməliyyatların keçirilməsində mühəndis-istehkamçılar böyük rol oynayıb. Qoşunların önündə getdiklərinə və döyüşün aparılması üçün zəmin hazırladıqlarına görə onları ordunun "pionerləri" adlandırdılar. Bu gün Azərbaycan Silahlı Qüvvələrində də mühəndis-istehkamçılar üzərlərinə düşən böyük və məsuliyyətli tapşırıqları yüksək peşəkarlıqla yerinə yetirirlər. Aprel döyüşləri zamanı ön mövqelərdə mühəndis-istehkamçılarımız əsl fədakarlıq və rəşadət nümunələri göstərmişdilər.

Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun təsdiq etdiyi plana uyğun olaraq, Silahlı Qüvvələrin mühəndis-istehkam qoşunlarının döyüş hazırlığı təlimi keçirilib.

Təlimin keçirilməsində məqsəd mürəkkəb şəraitdə hərbi əməliyyatın mühəndis təminatının yerinə yetirilməsi ilə bağlı komandirlərin bacarığını və bölmələrin idarə edilməsini praktik fəaliyyətdə yoxlamaq idi.

Planda nəzərdə tutulduğu kimi, öncə hərbi hissənin döyüşə hazır vəziyyətə gətirilməsi və əməliyyatın mühəndis təminatının yerinə yetirilməsi oldu.

"Həyəcan" signalı ilə qaldırılan şəxsi heyət təyin edilmiş rayona çıxarıldı. Cəmləşmə rayonunda yerləşdikdən sonra bölmələr ixtisas üzrə praktik məşğələdə iştirak etdi və mühəndis qoşunlarında silahlanmaya yeni qəbul edilmiş müasir texnika və vasitə-

lər barədə təlimatçı zabitlər məlumat verdilər. Həmçinin tank körpüquranları, maneə-

ləşmə texnikası, partlamayan maneələr və mühəndis döyüş sursatlarının yeni

növləri nümayiş etdirildi.

- Dövlətimizin ordu quruculuğuna diqqət və qayğısını bütövlükdə Silahlı Qüvvələrimizdə olduğu kimi, mühəndis qoşunlarında da hər gün hiss edirik, - Mühəndis Qoşunları İdarəsinin rəisi polkovnik Anar Kərimov deyir. - Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun təsdiq etdiyi döyüş hazırlığı tədbirləri kompleks şəkildə yerinə yetirilir. Və bu tədbirlərin nəticəsində keçirilən taktiki-xüsusi təlimlər həm mühəndis-istehkamçıların nəyə nail olduqlarını nümayiş etdirir, həm də onları praktik vərdişlərinin möhkəmləndirilməsində irəliləyişə doğru növbəti addım olur. Hazırda bölməmiz ən müasir mühəndis texnikası və digər ləvazimatlarla tam təchiz edilib. Bu, qarşıma qoyulan bütün tapşırıqları

di. Qərara əsasən qarşıya qoyulmuş döyüş tapşırığı bölmələrə çatdırıldı.

Şəxsi heyət təlim meydanında müasir hərbi əməliyyatlar zamanı mühəndis-istehkam sahəsi üzrə müxtəlif tapşırıqları yerinə yetirdi. Şerti düşmənin mina sahələrindən partlayış üsulu ilə keçidlərin açılması, maneələşmə qruplarının hərəkəti, körpü qurğularından istifadə etməklə qarşıya çıxan ma-

körpülər üzərindən keçid, əlverişli həddə müdafiə qurğularının yaradılması ilə bağlı şəxsi heyət öz bilik və bacarığını nümayiş etdirdi.

Mühəndis-istehkam, maneələşmə və mühəndis yol bölmələri mina sahələrində əl və partlayış üsulu ilə keçidlərin açılması, məftil maneələrin müxtəlif üsullarla keçilməsi, dərinlikdə maneələrin dəf edilməsi ilə bağlı tədris dövründə qazandıqları bilik və vərdişləri peşəkarlıqla icra etdilər.

- Mühəndis-istehkam bölmələri taktiki-xüsusi təlimdə qarşıya qoyulmuş bütün tapşırıqları bacarıqla yerinə yetirdilər, - polkovnik Anar Kərimov təlimin yekunu ilə bağlı fikirlərini bildirdi. - Müasir hərbi əməliyyatlarda mühəndis-istehkamçılardan tələb edilən tapşırıqlar icra edildi. Zabit və əsgərlərimiz, demək olar ki, döyüş şəraitində öz vəzifələrinin öhdəsindən gəldilər.

Taktiki-xüsusi təlimdə general-mayor Elbrus Orucov iştirak edirdi. O, söhbətimizdə ərazidə görülən işlərin nəticələrindən razı qaldığını bildirdi.

Təlimin yekununda tapşırıqların yerinə yetirilməsində fərqlənmiş mühəndis-istehkamçıların adları qeyd edildi.

Ə.MƏHƏRRƏMOĞLU,
"Azərbaycan Ordusu",
fotolar müəllifindir

yüksək səviyyədə yerinə yetirməyə imkan verir.

Ponton-körpü bölməsinin su maneələri üzərindən bölmələrin keçirilməsi üzrə fəaliyyəti ərazidə praktik olaraq yerinə yetirildi. Öncə ponton parkı haqqında məlumat verildi. Sonra üzən mühəndis texnikası vasitəsilə desantların keçirilməsi məşq etdirildi. İstehkamçılar ponton dəstəsinin yaxın və uzaq sahilə qurulması, körpülərin üzərindən maşın və döyüş texnikasının keçirilməsi işlərini müəyyən edilmiş normativlər çərçivəsində yerinə yetirməyi bacardılar.

Sonra bölmələr döyüşə hazır vəziyyətinə gətirildi. Alınmış döyüş tapşırığı aydınlaşdırıldıqdan sonra komandir heyəti vəziyyəti qiymətləndirərək qərar qəbul et-

neələrin keçilməsi, o cümlədən "düşmənin" tank əleyhinə xəndəklərinin, ərazinin dərinliyində yaratdığı qurğuların dəf edilməsi, qurulmuş

Türkiyədə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin hərbi qulluqçularının iştirakı ilə növbəti təlim keçirilib

Türkiyənin İsparta vilayətində keçirilən çoxmillətli birgə xüsusi təyinatlı qüvvələrin təlimində Azərbaycan və Türkiyə Silahlı Qüvvələrinin hərbi qulluqçuları ilə yanaşı, Bolqarıstan və Gürcüstan hərbiçiləri də iştirak ediblər.

İspartada 90 illik tarixi olan Dağ Xüsusi Təyinatlılar Məktəbi və Tədris Mərkəzi Komandanlığı Türkiyənin Quru Qoşunları üçün xüsusi təyinatlıların yetişdirilməsi və terrorçularla mübarizə aparan birliklərin təlimində mühüm rol oynayır. Komandanlığın təşkilatçılığı ilə keçirilən "Ko-

mando EX - 2016" çoxmillətli xüsusi təyinatlı qüvvələr təliminin yüksək səviyyəli müşahidəçi gününə Türkiyə, Azərbaycan və digər iştirakçı ölkələrin silahlı qüvvələrinin yüksək rütbəli nümayəndələri və Ankaradakı hərbi attaşeləri qatılıblar.

Məlumat verilib ki, təlimdə

suüstü xüsusi təyinatlıların əməliyyatı, taktiki hücum, hava hücumu və yaxın hava dəstəyi kimi fəaliyyət növləri üzərində iş aparılır. Təlimin məqsədi iştirakçı ölkələrin xüsusi təyinatlı birlikləri arasında bilik və təcrübə mübadiləsinin təmin olunması, birlikdə işləmək qabiliyyətinin inkişaf etdirilməsidir. Əsas vəzifə xüsusi təyinatlı əməliyyat növlərinə dair müştərək əməliyyatların planlaşdırılması və icrası qabiliyyəti, müvafiq bilik və bacarıqların təkmilləşdirilməsi, əməliyyat növləri ilə bağlı üsul, əsas və terminologiya birləşməsinin təmin edilməsidir.

Təlimin ssenarisinə əsasən, beynəlxalq xüsusi missiya qüvvələrinin humanitar yardım fəaliyyəti və BMT-nin karvanlarının fasiləsiz çatdırılması məqsədilə şərti bölgədəki hava limanının nəzarət altına alınması tapşırığı yerinə yetirilib. Bunun üçün yaxınlaşmaqda olan suüstü xüsusi təyinatlıların sahile təhlükəsiz şəkildə çıxması təmin edilib. Terrorçu qruplar arasında əlaqənin kəsilməsi

məqsədilə onların rabitə stansiyası kimi istifadə etdikləri qurğular sıradan çıxarılıb. Hava hücumunun təhlükəsizliyinin təmin edilməsi üçün terrorçuların hava hücumundan müdafiə silahları məhv edilib. Nəticədə hücum helikopterlərinin dəstəyi ilə hava

limanı nəzarət altına alınıb. Uğurla həyata keçirilən bütün əməliyyat növlərində Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin hərbi qulluqçuları fəal iştirak ediblər. Yüksək səviyyədə həyata keçirilən təlimlərdə qarşıya qoyulan bütün tapşırıqlar yerinə yetirilib.

AZƏRTAC

Təlimdən sonrakı nikbin ovqat

Bu gün qartalın belə qanad saldığı uca zirvələrdə xidmət aparan hərbi qulluqçularımız üçün dövlətimiz tərəfindən hərtərəfli sosial-məişət şəraiti yaradılıb. Əsgərlərimiz haminin həsəd apardığı bir şəraitdə xidmət edirlər. Buna görə də şəxsi həyatın mənəvi-psixoloji, fiziki və döyüş hazırlığı yüksək səviyyədədir. Belə bir səviyyə deməyə əsas verir ki, işğalçı erməni ordusunun məğlubiyyəti qaçılmazdır.

Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun hərbi hissələrindən birinin təlim mərkəzində 23 mm-lik Zu-23-2 zenit qurğusu heyətlərinin praktiki atışları həyata keçirilirdi.

Zabit Mərahim Şirinov zenit qurğusunun taktiki-texniki xüsusiyyətləri haqqında məlumat verərək bildirdi ki, bu qurğu dəqiqədə 2000 atəş açır. "Çəkisi 950 kq, vurma hündürlüyü 1,5 km, vurma uzaqlığı isə 2,5 km-dir. Praktiki atışların tez-təz icra edilməsi şəxsi heyətin bilik, bacarıq və təcrübəsini daha da artırır. Müntəzəm olaraq təlimlərə cəlb olunan heyətlərin praktiki atışlarda hədəfləri ilk atəşlə vurmaları onların peşəkarlığından xəbər verir."

Sonra praktiki atışlar icra edildi. Heyətlərin cəld, çevik hərəkətləri diqqətimdən ya-

yınmırdı. Təyin olunmuş hər bir hədəf tam dəqiqliyi ilə məhv edildi.

Praktiki atışlardan sonra kiçik çavuşlar Aqil Məmmədov, Seymur Allahverdiyev, əsgərlərdən İqbal Adıgözəlov və İsmayıl Hüseynovla həmsöhbət oldum. Müsahiblərimin fikirləri ilə tanış olanda bir daha əmin olursan ki, hərbi xidmətin çətinlikləri yaradılan hərtərəfli sosial-məişət şəraiti ilə yanaşı, keçirilən dərs və məşğələlərdə qazanılan təcrübə ilə də geridə qalmış olur. "Bizim əsas amalmız işğal altında olan torpaqlarımızı düşmən tapdığından azad edərək üçrəngli, ay ulduzlu bayrağımızı əzəli ata-baba yurdlarımızda dalğalandırmaqdır" deyən müsahiblərim buna görə də təlimlərdə, praktiki atışlarda fəal iştirak edərək təcrübə qazandıqlarını bildirdilər.

zandıqlarını bildirdilər.

Hərbi ekspertlərə görə, yərsüz zirehli hədəflərə və canlı qüvvəyə qarşı çox effektiv olan 23 mm-lik Zu-23-2 zenit qurğusu düşmənin alçaqdan ucan hava hədəflərini də vura bilər. Təbii ki, ordumuzun silah arsenalında işğalçıları tez bir zamanda məhv etməyə qadir ən müasir silah və texnikalar mövcuddur. Atıcı silahlardan tutmuş, ən güclü artilleriya qurğularına, ən müasir hava hücumundan müdafiə vasitələrinə qədər bütün növ silah və texnikaya malik ordunun qarşısında isə düşmən tab gətirə bilməz. Ən başlıcası, bu silah və texnikalar yüksək döyüş əzmine malik və tənəpərvər döyüşçülərə təhkim edilib.

**Nəriman NƏCƏFOV,
"Azərbaycan Ordusu"**

Polşada keçirilən sammitdə Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzünün ağır nəticələrindən danışılıb

Polşada keçirilən Beynəlxalq Qadın Sammitində Milli Məclisin deputatı Qənirə Paşayeva çıxış edərək dünyanın müxtəlif bölgələrindən gəlmiş yüzlərlə tanınmış qadına Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı müraciət edərək onları işğalçı Ermənistanın cinayətlərinə biganə qalmamağa çağırıb. Milli Məclisin deputatı Azərbaycanın müstəqilliyini bərpa etdiyi ilk illərdə üzləşdiyi problemlərdən danışdı. Bildirib ki, Ermənistan Azərbaycana qarşı işğalçılıq siyasəti yeridərək ərazimizin 20 faizini işğal edib və 1 milyon azərbaycanlı qaçqın və məcburi köçkün 20 ildən artıqdır öz yurd-yuvasına qayıda bilmir. Ermənistan BMT Təhlükəsizlik Şurası da daxil olmaqla, beynəlxalq təşkilatların qətnamələrinə məhəl qoymur və 100 minlərlə azərbaycanlı qaçqın, məcburi köçkün qadın dünyanın harasında yaşamasından asılı olmayaraq bu sammitdə iştirak edən yüksək səviyyəli qadınlar başda olmaqla, nüfuzlu, fəal qadınların bu ədalətsizliyə etiraz etməsini, doğma yurd-yuvalarına dönmələri üçün onların dəstəyini və bu istiqamətdə səylərini gücləndirmələrini gözləyir.

Çıxışı zamanı deputat Ermənistanın mülki azərbaycanlılara qarşı törətdiyi cinayətlər barədə də məlumat verib.

"Biz dünyanın hər yerində insanları qaçqın, köçkün salan səbəblərlə fəal mübarizə aparmasaq, onların sayı və problemlər daha da artacaq. Ona görə işğala, insanların evlərinə qayıda bilməsinə mane olan səbəblərə qarşı mübarizə sərt olmalıdır. Belə ölkələrə qarşı ciddi təzyiqlər göstərmək lazımdır. Doğma yurduna qayıda bilməyən bir milyon azərbaycanlı qaçqın və məcburi köçkün sizdən məhz bunu gözləyir", - deyərək Q.Paşayeva bildirdi. Deputat sammitin iştirakçılardan Qarabağ həqiqətlərini, erməni yalanlarını əks etdirən materiallar, ingilis dilində sənədlər, filmlərin olduğu "Azərbaycan həqiqətləri" filmləri kataloqunu təqdim edib.

AZƏRTAC

